

دیابت بارداری (مطالعه مروری)

خلیل ملکی^۱، سلدا بابایی^۲، احسان صادقی^۳ و پریا اکبری^۴

^۱عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی سراب، malekikhaliisrab@yahoo.com

^۲دانشجو پرستاری دانشکده علوم پزشکی سراب، selda.babaei1380@gmail.com

^۳دانشجوی پرستاری دانشکده علوم پزشکی سراب، ehsansadeghi2003@gmail.com

^۴دانشجوی پرستاری دانشکده علوم پزشکی سراب paryaakbary88@gmail.com

چکیده - تحمل گلوکز با شدت متغیر که اولین بار در طی بارداری شروع و یا تشخیص داده شود، دیابت بارداری گفته میشود. شیوع آن بسته به جمعیت مورد مطالعه و تستهای تشخیصی از ۱ تا ۱۴ درصد گزارش شده است. خطر ایجاد دیابت بارداری، باید در اولین ویزیت دوران بارداری مورد ارزیابی قرار گیرد. خانمهایی که در خطر بالای دیابت بارداری هستند باید آزمایش گلوکز خون را در اولین فرصت ممکن انجام دهند. اگر در غربالگری اولین دیابت بارداری تشخیص داده نشد، آزمایش گلوکز خون در هفته ۲۴ تا ۲۸ هفته یا هر زمانی که بیمار دچار علائم یا نشانههایی گردد، باید تکرار شود.

کلید واژه-دیابت، بارداری، گلوکز، غربالگری، زنان.

۱- مقدمه

عدم تحمل گلوکز با شدت متغیر که اولین بار در طی بارداری شروع و یا تشخیص داده شود، دیابت بارداری گفته میشود (۱) و یا دیابت بارداری به شرایطی اطلاق میگردد که سطح گلوکز خون در طی بارداری بالا رفته و علائم دیابت در خانم بارداری که قبلاً دیابت برایش تشخیص داده نشده، دیده شود. (۲) این تعریف صرفنظر از لزوم یا عدم لزوم مصرف انسولین کاربرد دارد. بدون شک برخی از خانمهایی که دیابت بارداری دارند، قبل از آن دچار دیابت تشخیص داده نشده بودهاند. (۲) تقریباً ۷ درصد حاملگیها با دیابت بارداری عارضه دار شده و منجر به ابتلای بیش از ۲۰۰۰۰۰ نفر در سال میشود. شیوع آن بسته به جمعیت مورد مطالعه و تستهای تشخیصی از ۱ تا ۱۴ درصد گزارش شده است. (۳) در ایران نیز در مطالعه‌های که در مرکز تحقیقات و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام گرفت، شیوع دیابت بارداری در شهر تهران معادل ۴.۷ درصد میباشد. (۴)

۲- تاریخچه

نخستین گزارش از دیابت در بارداری در سال ۱۸۲۳ ارائه شد که مواردی از ماکروزومی جنینی به دنبال دیابت در بارداری را معرفی کرد و در سال ۱۸۸۲ مطالعه محدودی در این زمینه انجام شد. در دهه ۱۹۴۰ این تئوری مطرح گردید که مقادیر کم تا متوسط قندخون بالا میتواند بر نتایج حاملگی اثر بگذارد و بالاخره در سال ۱۹۴۶ دیابت بارداری به طور جدی مطرح شد. (۳) در سال ۱۹۵۴ در بوستون برای نخستین بار آزمون تحمل گلوکز ۵۰ گرم یک ساعته به عنوان آزمون غربالگری انجام شد و بالاخره در ۱۹۶۴ براساس نتایج مطالعه اسالیوان و ماهان آزمون تحمل گلوکز خوراکی ۱۰۰ گرم ۳ ساعته به عنوان آزمون تشخیص دیابت بارداری پیشنهاد شد.